

Діни бостандық жариялануының қазақ жастарына әсері?

Сейтмуханова Айдана 12 “Д”

Өзектілігі:

- Қазіргі таңда елімізде дәстүрлі емес діни ұйымдар кең құлаш жайып дамуда және бұл проблема жұртшылық арасында өткір пікірталас туғызуда. Қазақстандағы діни бостандықтың жариялануы мемлекетіміздің мәртебесін арттырып қана қоймай, сонымен қатар мемлекеттің ішкі тұтастығы мен діни бірлігіне әсерін тигізуде. Діни бостандықтың жариялануы діни толеранттылық сананы қалыптастырып қана қоймай еліміздегі дәстүрлі емес діни ұйымдар мен деструктивті діни ағымдардың көбеюіне әкелуде. Ендеше, бұл жұмыстың Ағымдардың жастардың санасын улауы, оларды өз қатарларына көптеп тартуы, тақырыпты таңдаудың бірден-бір себебі.

Мақсаты:

- Діни бостандық жариялануының қазақ жастарына оң және теріс әсерлерін жан-жақты қарастырып, соның негізінде елдегі діни ахуалға баға беру.

Зерттеу әдістері:

Әділет
сайты

Шәпиев
“Егемен
Қазақстан”

Заңның
қабылдануы
уақыт талабы

Дереккөздерге талдау
(теориялық әдіс)

Лимана
Қойшиева
“Егемен
Қазақстан”

Шаралар:

Абдраманов

Г.Шарханқызы

Мамашұлы (2011)

Заң өз міндетін
жақсы атқаруда

Бейтарап принцип

Практикалық әдіс

Сандық-сауалнама

52 адам қатысты

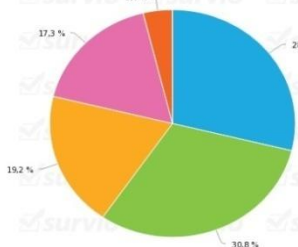
11 сұрақ:

-8 ашық -таңдауды қажет

ететін сұрақтар;

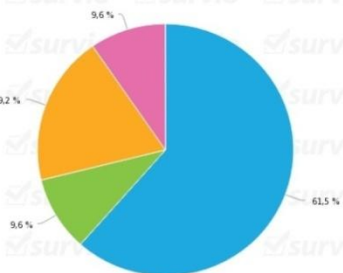
-3 жабық сұрақтар;

Барлық діндер еш шектеусіз тең құқыққа ие болуға тиіс пе?

- тең құқыққа ие болуға және толықанды еркін дамуға тиісті
- тең құқыққа ие болуға тиіс, бірақ мемлекет зорлықты, дінаралық төзімсіздікті насихаттайтын діни ілімдерге тосқауыл қоюға тиіс
- Қазақстанда дәстүрлі діндер – ислам мен христиандық басты орынға қойылып, дәстүрлі емес діндердің тарау жол бермеуі керек
- Қазақстан тек бір ғана дінді басты орынға қойған ел болуға тиіс
- адамға дін қажет емес

Дәстүрлі діни емес ұйымдар туралы хабардарсыз ба?

- жоқ
- иә
- жауап беруге қиналамын
- аздап

Сапалық-сұхбат

2 сұхбат беруші:

-Орал қаласы Тасқала ауданы Сәулет мектеп лицейінің дінтану пәні мұғалімі Шакиров Ғиният

Арыстанұлы

-БҚО Дін істері басқармасының бас маманы, теолог Нұржан Стамбакиев

Қорытынды:

Жоба жұмысын қорытындылай келе:

-Діни бостандық жариялануы, жастардың дінге бет бұруына өз ықпалын тигізді;

-Діни бостандық жариялануы аясында миссионерлердің қызметі мен діни бірлестіктер қызметіне рұқсат берілді;

-Қазіргі таңда жастардың діни-сауаттылығыны төмен деңгейде;

-Жат пизғылдағы діни ағымдарға қарсы тұрар имунитеті қалыптаспаған;

-Жат пизғылдағы дәстүрлі емес діни діни ұйымдар теріс әсер етіп, жастардың санасын улау арқылы өз қатарларына қосуда;

-Ауыздықтау жолында түрлі шаралар жүргізуде;

Ұсыныс

- *Ғылыми-танымдық бағдарламалардың циклын жасау;*
- *«Дінтану негіздері» зайырлы пәнін оқыту;*
- *Жас ұрпақтың тәрбиесіне, деструктивті секталармен күрес ісіне мұсылмандық және православтық дін уағыздаушыларын кеңінен тарту;*
- *БАҚ беттерінде, интернетте дәстүрлі емес діни ағымдарға, деструктивті гибадаттарға қатысты жағымсыз құбылыстарды кеңінен ашу;*
- *Жастарды дәстүрлі емес діни ұйымдарға тартуда қолданылатын манипулятивті әдістерді түсіндіру үшін дінтану саласындағы мамандарды тарту;*
- *Әр аймақта білікті мамандар қызмет атқаратын психологиялық көмек көрсету орталықтары мен сенім телефондарын ашу; жастарға әлеуметтік көмек көрсету қызметінің желісін кеңейтуге қолдау көрсету;*
- *Жұмыссыз жастар, ауыл жастары арасындағы діншілдік жағдай, көңіл-күйлері мен ой толғаныстары туралы арнайы ғылыми зерттеулерді жүргізуге бастама беру;*

● ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

- 1. Шәпиев Б. (2009) Діни бірлестіктер іс-әрекеттерінің бағыттары.
- 2. Абдраманов.Ж.(2014) Жат діннің салған жарасы. <http://sunna.kz/kz/smi/view?id=456>
- 3. Шарханқызы.Г. (2015) Атырау өңіріндегі діни ахуал түзеліп келеді. <http://www.maturidi.kz/index.php/kz/ma-alalar/2015-03-21-04-40-57/item/368-ajbek-as-karbek-ly-atyrau-o-irinde-dini-akhual-t-zelip-keledi>
- 4. Мамашұлы.А.(2011) Дін туралы заң жобасы қарама-қайшы пікірлерді көбейтті http://www.azattyq.org/content/kazakhstan_controversial_religion_bill_touches_off_live_discussion/24350032.html#hash=relatedInfoContainer
- 5. Айболат.Р. (белгісіз) Діни келісім мәдениетін қалыптастыруда дәстүрлі емес діни ұйымдардың кері әсері <http://group-global.org/kk/publication/22481-dini-kelisim-mdenietin-kalyptastyruda-dst-urli-emes-dini-uyymdardyn-keri-seri>
- 6. Егемен Қазақстан газеті(2011) Діни сенімдер әртүрлі, ал заң баршаға бірдей <http://www.inform.kz/kaz/article/2405031>
- 7. Діни сенім бостандығы және діни бірлестіктер (1992) http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z920004000_/links
- 8. Діни қызмет және діни бірлестіктер (2011) <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1100000483>
- 9. Тілеубердиев.А.(2013) Дін және жастар <http://www.islam-orkeniet.kz/?p=5597>
- 10. Ж. Асхатұлы(белгісіз) «Дін және жастар» <http://www.Abai.kz/>